

32003L0055

15.7.2004

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

L 176/57

**DIRECTIVA 2003/55/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
din 26 iunie 2003**

**privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei
98/30/CE**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 47 alineatul (2), articolul 55 și articolul 95,

având în vedere propunerile Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽²⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽³⁾,

întrucât:

(1) Directiva 98/30/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale ⁽⁴⁾ a adus o contribuție semnificativă la crearea unei piețe interne pentru gaze naturale.

(2) Experiența dobândită din punerea în aplicare a acestei directive demonstrează avantajele considerabile care pot decurge din piața internă a gazelor naturale în privința creșterii eficienței, a reducerii prețurilor, a îmbunătățirii calității serviciilor și a creșterii competitivității. Rămân, cu toate acestea, neajunsuri importante și posibilități de ameliorare a funcționării pieței, fiind necesare în special dispoziții concrete pentru a se asigura un mediu concurențial echitabil și a se reduce riscul dominării pieței și cel al unui comportament acaparator, asigurând tarife de transport și distribuție nediscriminatorii prin accesul la rețea pe baza tarifelor publicate înainte de intrarea lor în vigoare și asigurând protecția drepturilor micilor consumatori vulnerabili.

(3) Consiliul European, reunit la Lisabona, la 23 și 24 martie 2000, a solicitat să se întreprindă acțiuni rapide pentru realizarea pieței interne atât în sectorul energiei electrice, cât și în sectorul gazelor naturale și pentru urgentarea liberalizării în aceste sectoare, în vederea realizării unei piețe interne pe deplin funcționale. Parlamentul European, în Rezoluția sa din 6 iulie 2000 privind cel de-al doilea raport al Comisiei referitor la situația liberalizării piețelor energetice, a solicitat Comisiei să adopte un calendar detaliat pentru realizarea unor obiective precis definite, în vederea liberalizării treptate, dar totale, a pieței energiei.

(4) Libertățile pe care tratatul le garantează cetățenilor europeni – libera circulație a mărfurilor, libertatea de a presta servicii și libertatea de stabilire – sunt posibile numai într-o piață complet deschisă, care permite tuturor consumatorilor să-și aleagă în mod liber furnizorii și tuturor furnizorilor să-și livreze în mod liber produsele consumatorilor.

(5) Având în vedere perspectivele creșterii consumului de gaze naturale, este necesar să se ia în considerare inițiativele și măsurile de încurajare a acordurilor reciproce pentru accesul la rețelele din țări și la integrarea piețelor.

(6) Principalele obstacole în calea realizării unei piețe interne complet funcționale și concurențiale sunt legate, printre altele, de problemele accesului la rețea, accesului la instalații de depozitare, de stabilire a taxelor vamale, de interacțiunea dintre sisteme și de gradul diferit de deschidere a piețelor între statele membre.

(7) Pentru buna funcționare a concurenței, accesul la rețea trebuie să fie nediscriminator, transparent și disponibil la un preț corect.

(8) Pentru realizarea pieței interne a gazelor naturale, accesul nediscriminator la rețea al operatorilor rețelei de transport și distribuție este de o deosebită importanță. Un operator al rețelei de transport sau distribuție poate cuprinde una sau mai multe întreprinderi.

(9) În cazul unei întreprinderi de gaze naturale care desfășoară activități de transport, distribuție, depozitare sau gaze naturale lichificate (GNL) și care este distinctă, în ceea ce privește forma sa juridică, de întreprinderile care desfășoară activități de producție și/sau furnizare, operatorul

⁽¹⁾ JO C 240 E, 28.8.2001, p. 60 și JO C 227 E, 24.9.2002, p. 393.

⁽²⁾ JO C 36, 8.2.2002, p. 10.

⁽³⁾ Avizul Parlamentului European din 13 martie 2002 (JO C 47 E, 27.2.2003, p. 367), Poziția comună a Consiliului din 3 februarie 2003 (JO C 50 E, 4.3.2003, p. 36) și Decizia Parlamentului European din 4 iunie 2003 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

⁽⁴⁾ JO L 204, 21.7.1998, p. 1.

desemnat al rețelei poate fi întreprinderea care deține infrastructura.

- (10) Pentru a se asigura accesul eficient și nediscriminator la rețea, este oportun ca rețelele de transport și distribuție să fie exploatare de entități distincte din punct de vedere juridic atunci când întreprinderile sunt integrate pe verticală. Comisia ar trebui să evalueze măsurile cu efect echivalent, elaborate de statele membre pentru a realiza acest obiectiv și, după caz, să înainteze propuneri de modificare a prezentei directive.

De asemenea, este oportun ca operatorii rețelelor de transport și distribuție să aibă drepturi efective de luare a deciziilor pentru activele care trebuie întreținute și exploatate și să dezvolte rețele atunci când activele respective sunt deținute și exploatate de întreprinderi integrate pe verticală.

Este important, cu toate acestea, să se facă distincția între această separare juridică și separarea dreptului de proprietate. Separarea juridică nu implică nici o modificare a proprietății activelor și nimic nu împiedică aplicarea unor condiții de încadrare în muncă similare sau identice în toate întreprinderile cu integrare pe verticală. Cu toate acestea, ar trebui asigurat un proces nediscriminator de luare a deciziilor prin măsuri organizatorice privind independența factorilor de decizie responsabili.

- (11) Pentru a evita impunerea unei sarcini financiare și administrative disproporționate asupra micilor întreprinderi de distribuție, statele membre ar trebui să poată scuti aceste întreprinderi, după caz, de cerințele juridice de separare a distribuției.
- (12) În vederea facilitării încheierii de contracte de către o întreprindere din sectorul gazelor naturale stabilită într-un stat membru pentru furnizarea de gaze naturale unor consumatori eligibili dintr-un alt stat membru, statele membre și, după caz, autoritățile de reglementare naționale se străduiesc să stabilească condiții mai omogene și de același grad de eligibilitate pentru întreaga piață internă.
- (13) Existența unei reglementări eficiente, asigurate de una sau mai multe autorități de reglementare naționale, constituie un element important pentru garantarea accesului nediscriminator la rețea. Statele membre precizează funcțiile, competențele și atribuțiile administrative ale autorităților de reglementare. Este important ca autoritățile de reglementare din toate țările membre să împărtășească același set minim de competențe. Competențele acestor autorități de reglementare naționale ar trebui să includă competența de a stabili sau aproba tarifele sau, cel puțin, metodele de calcul al tarifulor de transport și distribuție și al tarifulor de acces la instalațiile de gaze naturale lichificate (GNL). Pentru evitarea incertitudinii și a litigiilor costisitoare și consumatoare de timp, aceste tarife ar trebui publicate înainte de intrarea lor în vigoare.

- (14) Comisia și-a declarat intenția de instituire a unui Grup al autorităților de reglementare europene în sectoarele energiei electrice și gazelor naturale, care ar constitui un mecanism de consultare adaptat pentru încurajarea cooperării și coordonării autorităților de reglementare naționale, pentru promovarea dezvoltării pieței interne în sectorul energiei electrice și gazelor naturale și pentru a contribui la aplicarea coerentă, în toate statele membre, a dispozițiilor prevăzute de prezenta directivă, de Directiva 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă în sectorul energiei electrice ⁽¹⁾, precum și de Regulamentul (CE) nr. 1228/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2003 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică ⁽²⁾.

- (15) Pentru asigurarea unui acces efectiv la piață pentru toți agenții economici de pe piață, inclusiv cei care au intrat pe piață de curând, sunt necesare mecanisme de echilibrare nediscriminatorii care să reflecte costurile. În acest sens, de îndată ce piața gazelor naturale devine suficient de lichidă, este necesar să se stabilească mecanisme de piață transparente pentru furnizarea și achiziția de gaze naturale, necesare în vederea echilibrării. În absența unei piețe lichide, autoritățile de reglementare naționale ar trebui să joace un rol activ pentru a asigura că tarifele de echilibrare nu sunt discriminatorii și reflectă costurile. În același timp, ar trebui asigurate stimulente adecvate pentru a se echilibra intrările și ieșirile de gaze naturale și pentru a nu se pune în pericol sistemul.

- (16) Autoritățile de reglementare naționale ar trebui să poată stabili sau aproba tarifele sau metodele de calcul al tarifulor, pe baza unei propuneri a operatorului rețelei de transport sau a operatorului (operatorilor) rețelei de distribuție sau a operatorului rețelei GNL sau pe baza unei propuneri convenite de acești operatori și utilizatorii rețelei. În executarea acestor sarcini, autoritățile de reglementare naționale ar trebui să asigure că tarifele de transport și distribuție nu sunt discriminatorii și reflectă costurile și ar trebui, de asemenea, să ia în considerare costurile de rețea marginale evitate pe termen lung datorită măsurilor de gestionare a cererii.

- (17) Din motive de echitate, competitivitate și, indirect, de creare de locuri de muncă, toate sectoarele industriei și comerțului comunitar, în special întreprinderile mici și mijlocii, precum și toți cetățenii Comunității, ar trebui să poată beneficia, cât mai curând posibil, de avantajele care rezultă din piața internă ca urmare a creșterii eficienței de care vor beneficia întreprinderile.

⁽¹⁾ JO L 176, 15.7.2003, p. 37.

⁽²⁾ JO L 176, 15.7.2003, p. 1.

- (18) Consumatorii din sectorul gazelor naturale ar trebui să-și poată alege în mod liber furnizorul. Cu toate acestea, este, de asemenea, să se adopte o abordare progresivă pentru realizarea pieței interne de gaze naturale, cu un termen precis, pentru ca întreprinderile să poată să se adapteze și să se asigure aplicarea măsurilor și a regimurilor adecvate pentru protejarea intereselor consumatorilor, astfel încât aceștia să aibă dreptul real și efectiv de a-și alege furnizorul.
- (19) Deschiderea progresivă a pieței spre concurență ar trebui să facă să dispară cât mai curând posibil dezechilibrele dintre statele membre. Ar trebui să se asigure transparența și securitatea în aplicarea prezentei directive.
- (20) Directiva 98/30/CE contribuie la accesul la instalațiile de depozitare ca parte a rețelei de gaze naturale. Având în vedere experiența dobândită din punerea în aplicare a pieței interne, ar trebui luate măsuri suplimentare pentru clarificarea dispozițiilor referitoare la accesul la instalațiile de depozitare și la serviciile auxiliare.
- (21) Instalațiile de depozitare sunt mijloace esențiale, printre altele, de punere în aplicare a obligațiilor de serviciu public, cum ar fi siguranța aprovizionării. Aceasta nu ar trebui să ducă la denaturarea concurenței sau la o discriminare în privința accesului la depozitare.
- (22) Ar trebui luate și alte măsuri pentru a se asigura tarife transparente și nediscriminatorii pentru accesul la transport. Aceste tarife ar trebui aplicate tuturor utilizatorilor, fără discriminare. Atunci când instalația de depozitare, depozitarea în conductă sau serviciile auxiliare sunt exploatate pe o piață suficient de concurențială într-un anumit sector, accesul ar putea fi autorizat pe baza unor mecanisme de piață transparente și nediscriminatorii.
- (23) Pentru a asigura securitatea furnizării, este necesar să se supravegheze echilibrul cerere/ofertă în diferitele state membre și să se întocmească un raport asupra situației la nivel comunitar, ținându-se cont de capacitatea de interconectare între zone. Această supraveghere ar trebui realizată suficient de devreme pentru a permite luarea măsurilor adecvate în cazul în care este compromisă securitatea aprovizionării. Realizarea și întreținerea infrastructurii de rețea necesare, inclusiv capacitatea de interconectare, ar trebui să contribuie la asigurarea unei aprovizionări stabile cu gaze naturale.
- (24) Statele membre ar trebui să asigure, ținând cont de cerințele de calitate necesare, accesul nediscriminator al biogazului și al gazului provenind din biomasă sau al altor tipuri de gaz la rețeaua de gaze naturale, cu condiția ca acest acces să fie în permanență compatibil cu normele tehnice și normele de securitate aplicabile. Aceste norme și standarde ar trebui să garanteze că este posibil din punct de vedere tehnic aceste gaze să fie injectate și transportate în deplină siguranță prin rețeaua de gaze naturale și ar trebui, de asemenea, să ia în considerare caracteristicile chimice ale acestor gaze.
- (25) Contractele pe termen lung rămân un element important al aprovizionării cu gaze naturale a statelor membre și este necesar ca acestea să rămână o posibilitate oferită întreprinderilor furnizoare de gaze naturale, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere obiectivelor prezentei directive și să fie compatibile cu tratatul, inclusiv normele de concurență. În consecință, este necesar să se țină cont de ele în planificarea capacității de aprovizionare și transport a întreprinderilor din sectorul gazelor naturale.
- (26) În scopul menținerii serviciului public la un nivel ridicat în Comunitate, este necesar ca statele membre să comunice periodic Comisiei toate măsurile luate pentru realizarea obiectivelor prezentei directive. Comisia ar trebui să publice periodic un raport care să analizeze măsurile luate la nivel național pentru realizarea obiectivelor de serviciu public și să compare eficiența lor, pentru a formula recomandări în privința măsurilor care trebuie luate la nivel național pentru realizarea unui nivel ridicat al serviciului public.
- Statele membre ar trebui să se asigure că, atunci când sunt conectați la rețeaua de gaze naturale, consumatorii sunt informați cu privire la drepturile lor de a fi aprovizionați cu gaze naturale de o calitate bine definită, la prețuri rezonabile. Măsurile luate de statele membre pentru a proteja consumatorul final pot diferi, în funcție de destinația acestora: gospodării sau întreprinderi mici și mijlocii.
- (27) Respectarea obligațiilor de serviciu public reprezintă un element esențial al prezentei directive și este important ca în prezenta directivă să fie stabilite standarde minime comune, respectate de toate statele membre, ținându-se cont de obiectivele protecției consumatorilor, ale siguranței aprovizionării, ale protecției mediului și ale egalității nivelurilor de concurență în toate statele membre. Este important ca cerințele de serviciu public să poată fi interpretate pe o bază națională, ținându-se cont de condițiile naționale și respectându-se dreptul comunitar.
- (28) Măsurile puse în aplicare de statele membre pentru realizarea obiectivelor de coeziune socială și economică pot include, în special, stimulente economice adecvate, utilizându-se, după caz, toate instrumentele naționale și comunitare existente. Aceste instrumente pot include mecanisme de responsabilitate pentru garantarea investițiilor necesare.
- (29) În măsura în care măsurile luate de statele membre pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public constituie ajutoare de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din tratat, statele membre au obligația, în conformitate cu articolul 88 alineatul (3) din tratat, de a informa Comisia cu privire la aceste măsuri.

- (30) Deoarece obiectivul acțiunii preconizate, și anume crearea unei piețe interne pe deplin funcționale în sectorul gazelor naturale, în care să existe o concurență loială, nu poate fi realizat în suficientă măsură de statele membre și, în consecință, date fiind dimensiunea și efectele acțiunii, poate fi realizat mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității enunțat la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv.
- (31) Având în vedere experiența dobândită prin punerea în aplicare a Directivei 91/296/CEE a Consiliului din 31 mai 1991 privind tranzitul gazelor naturale prin rețelele magistrale ⁽¹⁾, ar trebui luate măsuri care să permită asigurarea unor regimuri de acces omogen și nediscriminator în domeniul activităților de transport, inclusiv fluxurile transfrontaliere de gaze între statele membre. Pentru asigurarea unor condiții omogene de acces la rețelele de gaze, chiar și în cazul tranzitului, directiva respectivă ar trebui abrogată, fără a aduce atingere continuității contractelor încheiate în temeiul directivei menționate. Abrogarea Directivei 91/296/CEE nu ar trebui să mai reprezinte un obstacol în calea încheierii de noi contracte pe termen lung.
- (32) Ținând cont de domeniul de aplicare a modificărilor aduse Directivei 98/30/CE, este de dorit, din motive de claritate și raționalizare, să se realizeze o reformare a dispozițiilor respective.
- (33) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
- (34) Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentei directive ar trebui adoptate în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a modalităților de exercitare a competențelor de punere în aplicare conferite Comisiei ⁽²⁾,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

DOMENIUL DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Domeniul de aplicare

(1) Prezenta directivă stabilește normele comune privind transportul, distribuția, furnizarea și depozitarea gazelor naturale.

⁽¹⁾ JO L 147, 12.6.1991, p. 37, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 95/49/CE a Comisiei (JO L 233, 30.9.1995, p. 86).

⁽²⁾ JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

Aceasta definește modalitățile de organizare și funcționare a sectorului gazelor naturale, de acces pe piață, precum și criteriile și procedurile aplicabile pentru acordarea de autorizații de transport, distribuție, furnizare și depozitare a gazelor naturale și exploatarea rețelilor.

(2) Normele stabilite de prezenta directivă pentru gaze naturale, inclusiv gaze naturale lichefiate (GNL), se aplică și biogazului și gazului obținut din biomasă sau altor tipuri de gaze, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic ca acestea să fie injectate și transportate în deplină siguranță prin rețeaua de gaze naturale.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive:

1. „întreprindere din sectorul gazelor naturale” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care desfășoară cel puțin una din următoarele activități: producție, transport, distribuție, furnizare, achiziționare sau depozitare de gaze naturale, inclusiv GNL, care asigură realizarea misiunilor comerciale, tehnice și/sau de întreținere legate de respectivele activități, fără a include însă consumatorii finali;
2. „rețea de gazoducte în amonte” înseamnă orice gazoduct sau rețea de gazoducte exploatare și/sau construite ca parte a unui proiect de producere de gaze naturale sau petrol sau utilizate pentru transportul gazelor naturale de la unul sau mai multe locuri de producție de acest tip către o instalație sau terminal de prelucrare sau către un terminal de descărcare de coastă;
3. „transport” înseamnă transportul gazelor naturale printr-o rețea de gazoducte de înaltă presiune, alta decât o rețea de gazoducte în amonte, pentru a fi livrate consumatorilor, dar care nu include furnizarea;
4. „operator al rețelei de transport” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care efectuează transportul și răspunde de exploatarea, întreținerea și, dacă este necesar, dezvoltarea rețelei de transport într-o anumită zonă și, după caz, a interconexiunilor sale cu alte rețele, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a rețelei de a satisface solicitări rezonabile pentru transportul gazelor naturale;
5. „distribuție” înseamnă transportul gazelor naturale prin rețelele locale sau regionale de gazoducte, pentru a fi furnizate consumatorilor, dar neincluzând furnizarea;
6. „operator al rețelei de distribuție” înseamnă orice persoană fizică sau juridică ce realizează activitatea de distribuție și răspunde de exploatarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, dezvoltarea rețelei de transport într-o anumită zonă și, după caz, a interconexiunilor sale cu alte rețele, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a rețelei de a satisface solicitări rezonabile pentru distribuția gazelor naturale;

7. „furnizare” înseamnă vânzarea, inclusiv revânzarea de gaze naturale, inclusiv GNL, către consumatori;
8. „întreprindere de furnizare” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care realizează activitatea de furnizare;
9. „instalație de depozitare” înseamnă o instalație utilizată pentru depozitarea gazelor naturale și care este deținută și/sau exploatată de o întreprindere din sectorul gazelor naturale, incluzând partea instalațiilor GNL utilizate pentru depozitare, dar excluzând partea utilizată pentru activitățile de producție, precum și instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii rețelei de transport în vederea desfășurării activităților lor;
10. „operator al rețelei de depozitare” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care realizează activitatea de depozitare și răspunde de exploatarea unei instalații de depozitare;
11. „instalație GNL” înseamnă un terminal utilizat pentru lichefierea gazelor naturale sau pentru importul, descărcarea și regazeificarea GNL și care include serviciile auxiliare și instalațiile de depozitare temporară necesare pentru procesul de regazeificare GNL și livrarea ulterioară către rețeaua de transport, dar care nu include nici o parte a terminalelor GNL utilizate pentru depozitare;
12. „operator al rețelei GNL” înseamnă o persoană fizică sau juridică care realizează activitatea de lichefiere a gazelor naturale sau importul, descărcarea și regazeificarea GNL și răspunde de exploatarea unei instalații GNL;
13. „rețea” înseamnă orice rețea de transport, rețea de distribuție, instalație GNL și/sau de depozitare exploatată de o întreprindere din sectorul gazelor naturale, inclusiv depozitarea în conductă și instalațiile acesteia pentru furnizarea de servicii auxiliare, precum și cele ale întreprinderilor conexe, necesare pentru asigurarea accesului la transport, distribuție și GNL;
14. „servicii auxiliare” înseamnă toate serviciile necesare pentru accesul la o rețea de transport și/sau distribuție și/sau la o instalație GNL și/sau de depozitare și pentru exploatarea acestora, inclusiv dispozitive de echilibrare a sarcinilor și de amestecare, dar excluzând instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii rețelei de transport în vederea exercitării funcțiilor acesteia;
15. „stocare în conductă” înseamnă stocarea gazelor prin compresie în rețelele de transport și distribuție a gazelor, dar excluzând instalațiile rezervate pentru operatorii rețelei de transport care își realizează activitățile;
16. „rețea interconectată” înseamnă un număr de rețele legate între ele;
17. „conductă de interconectare” înseamnă o conductă de transport care traversează sau trece peste o frontieră dintre două state membre pentru unicul scop al conectării rețelelor de transport ale acestor state;
18. „magistrală directă” înseamnă un gazoduct pentru transportul gazelor naturale, complementară rețelei interconectate;
19. „întreprindere integrată din sectorul gazelor naturale” înseamnă o întreprindere integrată pe verticală sau pe orizontală;
20. „întreprindere integrată pe verticală” înseamnă o întreprindere din sectorul gazelor naturale sau un grup de întreprinderi ale căror relații reciproce sunt definite la articolul 3 alineatul (3) din Regulamentul (CEE) nr. 4064/89 al Consiliului din 21 decembrie 1989 privind controlul operațiunilor de concentrare între întreprinderi ⁽¹⁾ și care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de transport, distribuție, GNL sau depozitare și cel puțin una dintre activitățile de producție sau furnizare de gaze naturale;
21. „întreprindere integrată pe orizontală” înseamnă o întreprindere care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de producție, transport, distribuție, furnizare sau depozitare de gaze naturale, precum și o activitate din afara sectorului gazelor naturale;
22. „întreprindere conexă” înseamnă o întreprindere afiliată, în sensul articolului 41 din Directiva a șaptea a Consiliului 83/349/CEE din 13 iunie 1983, în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) ^(*) din tratat, privind conturile consolidate ⁽²⁾ , și/sau o întreprindere asociată, în sensul articolului 33 alineatul (1) din aceeași directivă, și/sau o întreprindere care aparține acelorași acționari;
23. „utilizator de rețea” înseamnă persoanele fizice sau juridice care alimentează rețeaua sau sunt deservite de rețea;
24. „consumatori” înseamnă angrosiștii și consumatorii finali de gaze naturale, precum și întreprinderile din sectorul gazelor naturale care achiziționează gaze naturale;
25. „consumatori casnici” înseamnă consumatorii care achiziționează gaze naturale pentru propriul consum casnic;
26. „consumatori necasnici” înseamnă consumatorii care achiziționează gaze naturale ce nu sunt destinate propriului consum casnic;
27. „consumatori finali” înseamnă consumatorii care achiziționează gaze naturale pentru uz propriu;
28. „consumatori eligibili” înseamnă consumatorii care sunt liberi să achiziționeze gaze de la furnizorul ales de ei, în sensul articolului 23 din prezenta directivă;

(*) Titlul Directivei 83/349/CEE a fost adaptat luând în considerare renumerotarea articolelor din Tratatul CE în conformitate cu articolul 12 din Tratatul de la Amsterdam. Trimiterea inițială era la articolul 54 alineatul (3) litera (g).

(1) JO L 395, 30.12.1989, p. 1, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1310/97 (JO L 9.7.1997, p. 1).

(2) JO L 193, 18.7.1983, p. 1, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2001/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 283, 27.10.2001, p. 28).

29. „angrosiști” înseamnă persoanele fizice sau juridice, altele decât operatorii rețelei de transport și de distribuție care achiziționează gaze naturale în scopul revânzării în interiorul sau în afara rețelei în care sunt instalați;
30. „planificare pe termen lung” înseamnă planificarea pe termen lung a capacității de aprovizionare și transport a întreprinderilor din sectorul gazelor naturale, în scopul satisfacerii cererii de gaze naturale a rețelei, al diversificării surselor și al asigurării aprovizionării consumatorilor;
31. „piață în ascensiune” înseamnă un stat membru în care prima livrare comercială din cadrul primului său contract de furnizare de gaze naturale pe termen lung s-a efectuat cu mai puțin de zece ani în urmă;
32. „securitate” înseamnă atât securitatea aprovizionării cu gaze naturale, cât și securitatea tehnică;
33. „infrastructură nouă” înseamnă o infrastructură care nu a fost finalizată până la intrarea în vigoare a prezentei directive.

CAPITOLUL II

NORME GENERALE DE ORGANIZARE A SECTORULUI

Articolul 3

Obligațiile de serviciu public și protecția consumatorului

(1) Pe baza organizării lor instituționale și cu respectarea principiului subsidiarității, statele membre asigură ca, fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (2), întreprinderile din sectorul gazelor naturale să fie exploatate în conformitate cu principiile prezentei directive, în vederea realizării unei piețe a gazelor naturale concurențiale, sigure și durabile din punct de vedere al mediului, fără nici o discriminare în ceea ce privește drepturile și obligațiile acestor întreprinderi.

(2) Luând pe deplin în considerare dispozițiile pertinente ale tratatului, în special articolul 86, statele membre pot impune întreprinderilor din sectorul gazelor naturale, în interesul economic general, obligații de serviciu public care pot fi legate de securitate, inclusiv de securitatea aprovizionării, regularitatea, calitatea și prețul furnizării, precum și protecția mediului, inclusiv eficiența energetică și protejarea climatului. Astfel de obligații trebuie să fie clar definite, transparente, nediscriminatorii și controlabile și trebuie să garanteze egalitatea accesului la consumatorii naționali pentru întreprinderile din sectorul gazelor naturale din Uniunea Europeană. În ceea ce privește securitatea aprovizionării și gestionarea orientată către eficiența energetică și

satisfacerea cererii și pentru îndeplinirea obiectivelor de mediu menționate la prezentul alineat, statele membre pot pune în aplicare o planificare pe termen lung, ținând seama de posibilitatea ca terțe părți să dorească accesul la rețea.

(3) Statele membre iau măsurile adecvate pentru protejarea consumatorilor finali și pentru a asigura un nivel ridicat al protecției consumatorilor și se asigură, în special, că există măsurile de siguranță adecvate pentru protecția consumatorilor vulnerabili, inclusiv măsuri adecvate pentru a-i ajuta să evite deconectarea. În acest context, ele pot lua măsuri adecvate pentru a-i proteja pe consumatorii din zonele îndepărtate care sunt racordați la rețeaua de gaze naturale. Statele membre pot desemna un furnizor de forță majoră pentru consumatorii conectați la rețeaua de gaze naturale. Ele garantează un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, în special în privința transparenței referitoare la condițiile contractuale generale, la informațiile generale și la mecanismele de soluționare a divergențelor. Statele membre asigură ca un consumator eligibil să își poată schimba efectiv furnizorul. Cel puțin în privința consumatorilor casnici, aceste măsuri le includ pe cele menționate la anexa A.

(4) Statele membre pun în aplicare măsurile adecvate de realizare a obiectivelor de coeziune economică și socială, de protecție a mediului, care pot include mijloace de combatere a schimbărilor climatice, și de securitate a aprovizionării. Aceste măsuri pot include, în special, stimulente economice adecvate, utilizând, după caz, toate instrumentele naționale și comunitare existente, pentru întreținerea și construirea infrastructurilor de rețea necesare, în special capacitatea de interconectare.

(5) Statele membre pot decide să nu aplice dispozițiile articolului 4 distribuției, în măsura în care aplicarea acestora ar obstructiona, de fapt sau de drept, îndeplinirea obligațiilor de interes economic general impuse întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și în măsura în care dezvoltarea comerțului nu este afectată astfel încât să fie contrară intereselor comunitare. Interesele comunitare cuprind, între altele, concurența referitoare la consumatorii eligibili, în conformitate cu prezenta directivă și cu articolul 86 din tratat.

(6) La intrarea în vigoare a prezentei directive, statele membre informează Comisia în legătură cu toate măsurile adoptate pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, inclusiv protecția consumatorului și a mediului și în legătură cu posibilul lor efect asupra concurenței interne și internaționale, indiferent dacă aceste măsuri necesită sau nu o derogare de la dispozițiile prezentei directive. Statele membre notifică ulterior Comisiei, la fiecare doi ani, orice modificare a acestor măsuri, indiferent dacă acesta necesită sau nu o derogare de la dispozițiile prezentei directive.

Articolul 4

Procedura de autorizare

(1) În cazurile în care este necesară o autorizație (de exemplu, licență, permis, concesiune, acord sau aprobare) pentru construirea sau exploatarea instalațiilor de gaze naturale, statele membre sau orice altă autoritate competentă desemnată de acestea acordă autorizații pentru construirea și/sau exploatarea pe teritoriul lor a unor astfel de instalații, gazoducte și echipamente conexe, în

conformitate cu dispozițiile alineatelor (2), (3) și (4). De asemenea, statele membre sau orice autoritate competentă desemnată de acestea pot, în temeiul aceluiași dispoziții, să acorde autorizații pentru furnizarea de gaze naturale și pentru consumatorii angroșiști.

(2) Atunci când statele membre dețin un sistem de autorizare, acestea stabilesc criteriile obiective și nediscriminatorii care trebuie îndeplinite de o întreprindere ce solicită autorizație pentru construirea și/sau exploatarea instalațiilor de gaze naturale sau care solicită o autorizație pentru furnizarea de gaze naturale. Criteriile și procedurile nediscriminatorii privind acordarea de autorizații trebuie făcute publice.

(3) Statele membre asigură că motivele pentru care se refuză acordarea unei autorizații sunt obiective și nediscriminatorii și sunt aduse la cunoștința solicitantului. Motivele unui astfel de refuz sunt transmise Comisiei spre informare. Statele membre stabilesc o procedură prin care solicitantul poate introduce o acțiune împotriva unui astfel de refuz.

(4) În vederea dezvoltării unor noi zone alimentate și a unei exploatare eficiente în general și fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 24, statele membre pot refuza acordarea unei noi autorizații pentru construirea și exploatarea rețelelor de distribuție prin gazoducte în orice zonă determinată, odată ce au fost construite astfel de rețele sau dacă s-a preconizat construirea lor în respectiva zonă și dacă nu este saturată capacitatea existentă sau preconizată.

Articolul 5

Monitorizarea securității aprovizionării

Statele membre asigură monitorizarea problemelor legate de securitatea aprovizionării. Atunci când statele membre consideră oportun, acestea pot delega această sarcină autorităților de reglementare menționate la articolul 25 alineatul (1). Această monitorizare se referă în special la echilibrul cerere/ofertă de pe piața națională, nivelul prevăzut al cererii și al rezervelor disponibile, capacitățile suplimentare avute în vedere în stadiu de proiect sau în construcție și calitatea și nivelul întreținerii rețelelor, precum și măsurile necesare pentru a se face față vârfurilor de cerere și deficitului de aprovizionare a unuia sau mai multor furnizori. Autoritățile competente publică, până la data de 31 iulie a fiecărui an, un raport care să prezinte rezultatele monitorizării acestor aspecte, precum și orice măsură luată sau preconizată pentru abordarea lor și înaintează imediat Comisiei acest raport.

Articolul 6

Norme tehnice

Statele membre asigură definirea criteriilor tehnice de securitate, precum și elaborarea și publicarea normelor tehnice care stabilesc cerințele tehnice minime de proiectare și de funcționare pentru conectarea la rețea a instalațiilor GNL, a instalațiilor de depozitare, a altor rețele de transport sau distribuție, precum și a magistralelor directe. Aceste norme tehnice trebuie să asigure interoperabilitatea rețelelor și să fie obiective și nediscriminatorii. Acestea sunt

notificate Comisiei în conformitate cu articolul 8 din Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale ⁽¹⁾.

CAPITOLUL III

TRANSPORTUL, DEPOZITAREA ȘI GAZELE NATURALE LICHEFIATE

Articolul 7

Desemnarea operatorilor rețelei de transport

Statele membre desemnează sau solicită întreprinderilor din sectorul gazelor naturale care dețin instalații de transport, depozitare sau GNL să desemneze, pentru o perioadă ce urmează să fie stabilită de statele membre luând în considerare eficiența și echilibrul economic, unul sau mai mulți operatori ai rețelei. Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că operatorii rețelei de transport, de depozitare și de GNL funcționează în conformitate cu dispozițiile articolelor 8, 9 și 10.

Articolul 8

Sarcinile operatorilor rețelei

- (1) Fiecare operator al instalațiilor de transport, depozitare și/sau GNL:
  - (a) exploatează, întrețin și dezvoltă, în condiții acceptabile din punct de vedere economic, instalații de transport, depozitare și/sau de GNL sigure, fiabile și eficiente, acordând atenția cuvenită protecției mediului;
  - (b) se abține să facă discriminări între utilizatorii sau categoriile de utilizatori ai rețelei, în special în favoarea întreprinderilor lor conexe;
  - (c) furnizează celorlalți operatori ai rețelelor de transport, de depozitare, de GNL și/sau de distribuție suficiente informații pentru a asigura că transportul și depozitarea de gaze naturale pot fi realizate în condiții compatibile cu funcționarea eficientă și sigură a rețelei interconectate;
  - (d) furnizează utilizatorilor rețelei informațiile de care au nevoie pentru un acces eficient la rețea.

- (2) Normele adoptate de operatorii rețelelor de transport pentru echilibrarea rețelei de transport al gazelor naturale trebuie să fie obiective, transparente și nediscriminatorii, inclusiv normele de stabilire a taxelor vamale pentru redevențele care trebuie plătite de

⁽¹⁾ JO L 204, 21.7.1998, p. 37, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 98/48/CE (JO L 217, 5.8.1998, p. 18).

utilizatorii rețelei în cazul unui dezechilibru energetic. Condițiile, inclusiv normele și tarifele, pentru prestarea acestor servicii de către operatorii rețelelor de transport se stabilesc, în mod nediscriminator și ținând cont de costuri, în conformitate cu o metodologie compatibilă cu articolul 25 alineatul (2) și sunt publicate.

(3) Statele membre pot obliga operatorii rețelei de transport să respecte cerințele minime pentru întreținerea și dezvoltarea rețelei de transport, inclusiv capacitatea de interconectare.

(4) Operatorii rețelelor de transport procură energia pe care o utilizează pentru realizarea activităților lor în conformitate cu proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe regulile pieței.

Articolul 9

Separarea juridică a operatorilor rețelei de transport

(1) Atunci când operatorul rețelei de transport face parte dintr-o întreprindere integrată pe verticală, acesta trebuie să fie independent cel puțin în privința formei sale juridice, a organizării și a luării deciziilor de alte activități care nu sunt legate de transport. Aceste norme nu trebuie să creeze obligația separării deținerii activelor rețelei de transport, pe de o parte, de întreținerea integrată pe verticală, pe de altă parte.

(2) În vederea asigurării independenței operatorilor rețelei de transport menționate la alineatul (1), se aplică următoarele criterii minime:

(a) persoanele care răspund de gestionarea operatorului rețelei de transport nu pot face parte din structurile întreprinderii integrate din sectorul gazelor naturale care răspunde, direct sau indirect, de gestionarea cotidiană a activităților de producție, distribuție și furnizare a gazelor naturale;

(b) trebuie luate măsuri adecvate pentru a se asigura că interesele profesionale ale persoanelor care răspund de gestionarea operatorului rețelei de transport sunt luate în considerare într-un mod care să le permită să acționeze total independent;

(c) operatorul rețelei de transport dispune de suficiente competențe de luare a deciziilor, independent de întreprinderea integrată din sectorul gazelor naturale, cu privire la elementele de active necesare pentru exploatarea, întreținerea și dezvoltarea rețelei. Aceasta nu ar trebui să împiedice existența unor mecanisme de coordonare adecvate care să asigure că sunt protejate drepturile de supraveghere economică și de gestionare a societății-mamă asupra randamentului activelor unei filiale, reglementat indirect în temeiul articolului 25 alineatul (2). În special, prezenta directivă permite societății-mamă să aprobe planul financiar anual al operatorului rețelei de transport sau orice document echivalent și să stabilească limite globale ale nivelului de îndatorare a filialei sale. În

schimb, aceasta nu permite societății-mamă să dea instrucțiuni privind gestionarea cotidiană, nici cu privire la deciziile individuale referitoare la construirea sau modernizarea conductelor de transport, care nu depășesc limitele din planul financiar aprobat sau orice document echivalent;

(d) operatorul rețelei de transport stabilește un program de angajamente care conține măsurile luate pentru a se garanta că practicile discriminatorii sunt excluse, iar aplicarea sa este monitorizată în mod adecvat. Programul enumeră obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea acestui obiectiv. Persoana sau organismul care răspunde de monitorizarea programului de angajamente prezintă în fiecare an autorității de reglementare menționate la articolul 25 alineatul (1) un raport care prezintă măsurile luate. Acest raport anual este ulterior publicat.

Articolul 10

Confidențialitatea impusă operatorilor rețelei de transport

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 16 sau oricărei alte obligații privind divulgarea de informații, fiecare operator al rețelei de transport, depozitare și/sau GNL păstrează confidențialitatea asupra informațiilor sensibile din punct de vedere comercial obținute pe durata derulării activităților sale și împiedică divulgarea în mod discriminatoriu a informațiilor referitoare la propriile sale activități care pot fi avantajoase din punct de vedere comercial.

(2) În contextul vânzării sau achiziționării de gaze naturale prin întreprinderi conexe, operatorii rețelei de transport nu abuzează de informațiile considerate sensibile din punct de vedere comercial, obținute de la terți în contextul asigurării sau negocierii accesului la rețea.

CAPITOLUL IV

DISTRIBUȚIA ȘI FURNIZAREA

Articolul 11

Desemnarea operatorilor rețelei de distribuție

Statele membre desemnează sau solicită întreprinderilor care dețin sau răspund de rețele de distribuție să desemneze, pentru o perioadă ce urmează să fie stabilită de statele membre, luând în considerare eficiența și echilibrul economic, unul sau mai mulți operatori ai rețelei de distribuție și iau măsuri pentru ca operatorii respectivi să acționeze în conformitate cu dispozițiile articolelor 12-14.

Articolul 12

Sarcinile operatorilor rețelei de distribuție

(1) Fiecare operator al rețelei de distribuție exploatează, întreține și dezvoltă, în condiții acceptabile din punct de vedere economic, o rețea sigură, fiabilă și eficientă, acordând atenția cuvenită protecției mediului.

(2) Indiferent de situație, operatorii rețelei de distribuție nu trebuie să facă discriminări între utilizatorii sau categoriile de utilizatori de rețea, în special în favoarea întreprinderilor lor conexe.

(3) Fiecare operator al rețelei de distribuție furnizează celorlalți operatori ai rețelei de distribuție și/sau de transport și/sau de GNL și/sau de depozitare suficiente informații pentru a asigura că transportul și depozitarea de gaze naturale pot fi realizate în condiții compatibile cu funcționarea eficientă și sigură a rețelei interconectate.

(4) Operatorul rețelei de distribuție furnizează utilizatorilor rețelei informațiile de care au nevoie pentru un acces eficient la rețea.

(5) Atunci când operatorii rețelelor de distribuție răspund de echilibrarea rețelei de distribuție a gazelor naturale, normele adoptate de ei în acest scop trebuie să fie obiective, transparente și nediscriminatorii, inclusiv normele de stabilire a taxelor vamale pentru redevențele care trebuie plătite de utilizatorii rețelei în cazul unui dezechilibru energetic. Condițiile, inclusiv normele și tarifele, pentru prestarea acestor servicii de către operatorii rețelelor de distribuție se stabilesc, în mod nediscriminator și ținând cont de costuri, în conformitate cu o metodologie compatibilă cu articolul 25 alineatul (2) și se publică.

Articolul 13

Separarea juridică a operatorilor rețelei de distribuție

(1) Atunci când operatorul rețelei de distribuție face parte dintr-o întreprindere integrată pe verticală, acesta trebuie să fie independent, cel puțin în privința formei sale juridice, a organizării și a luării deciziilor, de celelalte activități care nu sunt legate de distribuție. Aceste norme nu trebuie să creeze obligația separării deținerii activelor rețelei de distribuție, pe de o parte, de întreprinderea integrată pe verticală, pe de altă parte.

(2) Pe lângă cerințele prevăzute la alineatul (1), atunci când operatorul rețelei de distribuție face parte dintr-o întreprindere integrată pe verticală, acesta trebuie să fie independent, în privința organizării sale și a procesului de luare a deciziilor, de celelalte activități care nu sunt legate de distribuție. În acest scop, se aplică următoarele criterii minime:

(a) persoanele care răspund de gestionarea operatorului rețelei de distribuție nu pot face parte din structurile întreprinderii integrate din sectorul gazelor naturale care răspunde, direct sau

indirect, de gestionarea cotidiană a activităților de producție, distribuție și furnizare a gazelor naturale;

- (b) trebuie luate măsuri adecvate pentru a se asigura că interesele profesionale ale persoanelor care răspund de gestionarea operatorului rețelei de distribuție sunt luate în considerare într-un mod care să le permită să acționeze total independent;
- (c) operatorul rețelei de distribuție dispune de suficiente competențe de luare a deciziilor, independent de întreprinderea integrată din sectorul gazelor naturale, cu privire la elementele de active necesare pentru exploatarea, întreținerea și dezvoltarea rețelei. Aceasta nu ar trebui să împiedice existența unor mecanisme de coordonare adecvate care să asigure că sunt protejate drepturile de supraveghere economică și de gestionare a societății-mamă asupra randamentului activelor unei filiale, reglementat indirect în temeiul articolului 25 alineatul (2). În special, prezenta directivă permite societății-mamă să aprobe planul financiar anual al operatorului rețelei de distribuție sau orice document echivalent și să stabilească limite globale ale nivelului de îndatorare a filialei sale. În schimb, aceasta nu permite societății-mamă să dea instrucțiuni privind gestionarea cotidiană, nici cu privire la deciziile individuale referitoare la construirea sau modernizarea conductelor de distribuție, care nu depășesc limitele din planul financiar aprobat sau orice document echivalent;
- (d) operatorul rețelei de distribuție stabilește un program de angajamente care conține măsurile luate pentru a se garanta că practicile discriminatorii sunt excluse, iar aplicarea sa este monitorizată în mod adecvat. Programul enumeră obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea acestui obiectiv. Persoana sau organismul care răspunde de monitorizarea programului de angajamente prezintă în fiecare an autorității de reglementare menționate la articolul 25 alineatul (1) un raport care prezintă măsurile luate. Acest raport anual este ulterior publicat.

Statele membre pot decide să nu aplice alineatele (1) și (2) întreprinderilor integrate din sectorul gazelor naturale care deservesc mai puțin de 100 000 consumatori racordați.

Articolul 14

Confidențialitatea impusă operatorilor rețelei de distribuție

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 16 sau oricărei altei obligații privind divulgarea de informații, fiecare operator al rețelei de distribuție păstrează confidențialitatea asupra informațiilor sensibile din punct de vedere comercial obținute pe durata derulării activităților sale și împiedică divulgarea în mod discriminatoriu a informațiilor referitoare la propriile sale activități care pot fi avantajoase din punct de vedere comercial.

(2) În contextul vânzării sau achiziționării de gaze naturale prin întreprinderi conexe, operatorii rețelelor de distribuție nu abuzează de informațiile considerate sensibile din punct de vedere comercial, obținute de la terți în contextul asigurării sau negocierii accesului la rețea.

Articolul 15

Operatorul rețelei combinate

Normele prevăzute la articolul 9 alineatul (1) și articolul 13 alineatul (1) nu trebuie să împiedice exploatarea rețelei combinate de transport, GNL, depozitare și distribuție de către un operator care este independent, în privința formei sale juridice, a organizării și a procesului de luare a deciziilor, de alte activități care nu au legătură cu gestionarea rețelei de transport, GNL, depozitare și distribuție și care îndeplinește cerințele prevăzute la literele (a)–(d). Aceste norme nu creează obligația de separare a deținerii activelor rețelei combinate, pe de o parte, de întreprinderea integrată pe verticală, pe de altă parte:

- (a) persoanele care răspund de gestionarea operatorului rețelei combinate nu pot face parte din structurile întreprinderii integrate din sectorul gazelor naturale care răspunde, direct sau indirect, de gestionarea cotidiană a activităților de producție și furnizare a gazelor naturale;
- (b) trebuie luate măsuri adecvate pentru a se asigura că interesele profesionale ale persoanelor care răspund de gestionarea operatorului rețelei combinate sunt luate în considerare într-un mod care să le permită să acționeze total independent;
- (c) operatorul rețelei combinate dispune de suficiente competențe de luare a deciziilor, independent de întreprinderea integrată din sectorul gazelor naturale, cu privire la elementele de active necesare pentru exploatarea, întreținerea și dezvoltarea rețelei. Aceasta nu ar trebui să împiedice existența unor mecanisme de coordonare adecvate care să asigure că sunt protejate drepturile de supraveghere economică și de gestionare a societății-mamă asupra randamentului activelor unei filiale, reglementat indirect în temeiul articolului 25 alineatul (2). În special, prezenta directivă permite societății-mamă să aprobe planul financiar anual al operatorului rețelei combinate sau orice document echivalent și să stabilească limite globale ale nivelului de îndatorare a filialei sale. În schimb, aceasta nu permite societății-mamă să dea instrucțiuni privind gestionarea cotidiană, nici cu privire la deciziile individuale referitoare la construirea sau modernizarea conductelor de distribuție, care nu depășesc limitele din planul financiar aprobat sau orice document echivalent;
- (d) operatorul rețelei combinate stabilește un program de angajamente care conține măsurile luate pentru a se garanta că practicile discriminatorii sunt excluse, iar aplicarea sa este

monitorizată în mod adecvat. Programul enumeră obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea acestui obiectiv. Persoana sau organismul care răspunde de monitorizarea programului de angajamente prezintă în fiecare an autorității de reglementare menționate la articolul 25 alineatul (1) un raport care prezintă măsurile luate. Acest raport anual este ulterior publicat.

CAPITOLUL V

SEPARAREA ȘI TRANSPARENȚA CONTURILOR

Articolul 16

Dreptul de acces la conturi

(1) Statele membre sau orice autoritate competentă desemnată de acestea, inclusiv autoritățile de reglementare menționate la articolul 25 alineatul (1) și autoritățile de soluționare a litigiilor menționate la articolul 20 alineatul (3), au drept de acces la conturile întreprinderilor din sectorul gazelor naturale în conformitate cu articolul 17, în măsura în care acest lucru este necesar pentru îndeplinirea misiunii lor.

(2) Statele membre sau orice autoritate competentă desemnată de acestea, inclusiv autoritățile de reglementare prevăzute la articolul 25 alineatul (1) și autoritățile de soluționare a litigiilor, păstrează confidențialitatea asupra informațiilor sensibile din punct de vedere comercial. Statele membre pot prevedea comunicarea acestor informații, dacă acest lucru este necesar pentru a permite autorităților competente să-și exercite funcțiile.

Articolul 17

Separarea conturilor

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că respectivele conturi ale întreprinderilor din sectorul gazelor naturale sunt ținute în conformitate cu dispozițiile alineatelor (2)–(5). În cazul în care întreprinderile beneficiază de o derogare de la prezenta dispoziție pe baza articolului 28 alineatele (2) și (4), acestea trebuie să-și țină cel puțin conturile interne în conformitate cu prezentul articol.

(2) Întreprinderile din sectorul gazelor naturale, indiferent de forma de proprietate sau de regimul juridic, întocmesc, prezintă spre verificare și publică rapoartele contabile anuale, în conformitate cu normele naționale referitoare la conturilor anuale ale societăților cu răspundere limitată, adoptate în conformitate cu cea de-a patra Directivă a Consiliului 78/660/CEE

din 25 iulie 1978, în temeiul articolului 44 alineatul (2) litera (g) (*) din tratat, privind conturile anuale ale anumitor tipuri de societăți (1). Întreprinderile care, din punct de vedere legal, nu sunt obligate să-și publice conturile anuale păstrează la sediul lor social o copie a acestora, pusă la dispoziția publicului.

(3) În sistemul lor de contabilitate internă, întreprinderile de gaze naturale țin conturi separate pentru fiecare din activitățile de transport, distribuție, GNL și depozitare, cum li s-ar cere să facă dacă respectivele activități ar fi realizate de întreprinderi separate, în vederea evitării discriminării, subvenționării încrucișate și denaturării concurenței. De asemenea, acestea țin conturi, care pot fi consolidate, pentru alte activități din sectorul gazelor naturale, care nu sunt legate de transport, distribuție, GNL și depozitare. Până la 1 iulie 2007, acestea țin conturi separate pentru activitățile de furnizare către consumatorii eligibili și pentru activitățile de furnizare către consumatorii neeligibili. Veniturile rezultate din deținerea rețelei de transport/distribuție trebuie specificate în conturi. După caz, acestea țin conturi consolidate pentru alte activități din afara sectorului de gaze naturale. Conturile interne cuprind un bilanț și un cont de profit și pierderi pentru fiecare activitate în parte.

(4) Verificarea contabilă menționată la alineatul (2) trebuie să verifice, în special, ca obligația de evitare a discriminării și a subvențiilor încrucișate, în temeiul alineatului (3), să fie respectată.

(5) În contabilitatea lor internă, întreprinderile precizează, fără a aduce atingere normelor contabile aplicabile la nivel național, normele de alocare a activului și pasivului, a cheltuielilor și veniturilor, precum și a pierderilor, pe care le aplică la întocmirea conturilor separate prevăzute la alineatul (3). Aceste norme interne pot fi modificate numai în cazuri excepționale. Astfel de modificări trebuie să fie menționate și justificate în mod corespunzător.

(6) Conturile anuale indică, în anexă, orice tranzacție de o anumită importanță, realizată cu întreprinderile conexe.

CAPITOLUL VI

ORGANIZAREA SISTEMULUI DE ACCES

Articolul 18

Accesul terților

(1) Statele membre asigură punerea în aplicare a unui sistem de acces al terților la rețelele de transport și distribuție și la instalațiile

(*) Titlul Directivei 83/349/CEE a fost adaptat luând în considerare renumerarea articolelor din Tratatul CE în conformitate cu articolul 12 din Tratatul de la Amsterdam. Trimiterea inițială era la articolul 54 alineatul (3) litera (g).

(1) JO L 222, 14.8.1978, p. 11, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2001/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 283, 27.10.2001, p. 28).

de GNL, pentru toți consumatorii eligibili, inclusiv întreprinderile de furnizare. Acest sistem, bazat pe tarife publicate, trebuie aplicat în mod obiectiv și fără discriminare între utilizatorii rețelei. Statele membre trebuie să se asigure că aceste tarife sau metodologiile care stau la baza calculării lor sunt aprobate, înainte de intrarea lor în vigoare, de o autoritate de reglementare națională menționată la articolul 25 alineatul (1) și că aceste tarife și metodele de calcul, în cazul în care se aprobă numai metodele de calcul, sunt publicate înainte de intrarea lor în vigoare.

(2) Operatorii rețelelor de transport trebuie, după caz și în cadrul realizării activităților lor, în special în ceea ce privește transportul transfrontalier, să aibă acces la rețeaua altor operatori ai rețelelor de transport.

(3) Dispozițiile prezentei directive nu trebuie să împiedice încheierea contractelor pe termen lung, în măsura în care acestea respectă regulile comunitare în materie de concurență.

Articolul 19

Accesul la instalațiile de depozitare

(1) Pentru organizarea accesului la instalațiile de depozitare și la stocarea în conductă atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la rețea pentru aprovizionarea consumatorilor, precum și pentru organizarea accesului la serviciile auxiliare, statele membre pot opta pentru una din formulele menționate la alineatele (3) și (4). Aceste formule sunt puse în aplicare în conformitate cu criteriile obiective, transparente și nediscriminatorii.

(2) Dispozițiile alineatului (1) nu se aplică serviciilor auxiliare și depozitării temporare care sunt legate de instalațiile de GNL și care sunt necesare pentru procesul de regazeificare GNL și pentru livrarea ulterioară către rețeaua de transport.

(3) În cazul accesului negociat, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a permite întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și consumatorilor eligibili, fie din interiorul, fie din exteriorul teritoriului acoperit de rețeaua interconectată, să negocieze accesul la depozitare sau la stocarea în conductă atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la rețea, precum și pentru organizarea accesului la alte servicii auxiliare. Părțile contractante sunt obligate să negocieze de bună credință accesul la instalațiile de depozitare, de stocare în conductă și alte servicii auxiliare.

Contractele de acces la instalațiile de depozitare, stocare în conductă și alte servicii auxiliare se negociază cu operatorul respectiv al rețelei de depozitare sau cu întreprinderile respective din sectorul gazelor naturale. Statele membre solicită operatorilor rețelei de depozitare și întreprinderilor din sectorul gazelor naturale să-și publice principalele condiții comerciale pentru utilizarea depozitării, stocării în conductă și a altor servicii auxiliare în primele șase luni după punerea în aplicare a prezentei directive și ulterior anual.

(4) Atunci când accesul este reglementat, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a acorda întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și consumatorilor eligibili stabiliți atât în interiorul, cât și în exteriorul teritoriului acoperit de rețeaua interconectată, dreptul de acces la depozitare, stocare în conductă și alte servicii auxiliare, pe baza tarifelor publicate și/sau a altor clauze și obligații privind utilizarea depozitării și a stocării în conductă, atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la rețea, precum și pentru organizarea accesului la alte servicii auxiliare. Acest drept de acces poate fi acordat consumatorilor eligibili astfel încât să le permită acestora încheierea de contracte de livrare cu întreprinderile concurente din sectorul gazelor naturale, altele decât proprietarul și/sau operatorul rețelei sau o întreprindere conexasă.

Articolul 20

Accesul la rețelele în amonte

(1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a asigura că întreprinderile din sectorul gazelor naturale și consumatorii eligibili, indiferent de locul unde se află aceștia, pot obține, în conformitate cu prezentul articol, accesul la rețele de gazoducte în amonte, inclusiv la instalațiile care furnizează servicii tehnice legate de accesul în cauză, cu excepția acelor părți ale acestor rețele și instalații care sunt utilizate pentru operațiuni locale de producție pe amplasamentul unui zăcămint unde sunt produse gazele naturale. Măsurile sunt notificate Comisiei în conformitate cu dispozițiile articolului 33.

(2) Accesul prevăzut la alineatul (1) se acordă în modul stabilit de către respectivul stat membru în conformitate cu instrumentele juridice pertinente. Statele membre aplică obiectivele pe care le constituie un acces corect și deschis, crearea unei piețe concurențiale de gaze naturale și prevenirea abuzurilor ce poate decurge din deținerea unei poziții dominante, luând în considerare securitatea și regularitatea aprovizionărilor, capacitatea disponibilă existentă sau care poate fi disponibilă, precum și protecția mediului. Se poate ține seama de următoarele:

- (a) necesitatea de a refuza accesul atunci când există, în ceea ce privește specificațiile tehnice, o incompatibilitate care nu poate fi rezolvată într-un mod acceptabil;
- (b) necesitatea de a evita dificultăți care nu pot fi depășite într-un mod acceptabil și care ar putea prejudicia producția eficientă, curentă și viitoare, de hidrocarburi, inclusiv din zăcămintele a căror viabilitate economică este scăzută;
- (c) necesitatea de a respecta nevoile rezonabile și justificate în mod corespunzător ale proprietarului sau operatorului rețelei de gazoducte în amonte, cu privire la transportul și prelucrarea gazelor naturale, precum și interesele tuturor celorlalți utilizatori ai rețelei de gazoducte în amonte sau a principalelor instalații de prelucrare și manipulare care pot fi afectate și

(d) necesitatea de a aplica, în conformitate cu dreptul comunitar, propria legislație și propriile proceduri administrative cu privire la acordarea autorizațiilor de producere sau de dezvoltare a rețelilor de gazoducte în amonte.

(3) Statele membre asigură crearea unui sistem de soluționare a litigiilor, inclusiv o autoritate independentă de părțile implicate, care să aibă acces la toate informațiile relevante, pentru a permite soluționarea rapidă a litigiilor privind accesul la rețeaua de gazoducte în amonte, luând în considerare criteriile definite la alineatul (2) și numărul părților ce pot fi implicate în negocierea accesului la astfel de rețele.

(4) În cazul unor litigii transfrontaliere, se aplică sistemul de soluționare a litigiilor din statul membru sub jurisdicția căruia se află rețeaua de gazoducte în amonte care refuză accesul. Atunci când, în litigiile transfrontaliere, rețeaua în cauză se află sub jurisdicția mai multor state membre, acestea se consultă pentru a se asigura că dispozițiile prezentei directive sunt aplicate în mod coerent.

Articolul 21

Refuzul accesului

(1) Întreprinderile din sectorul gazelor naturale pot refuza accesul la rețea în temeiul lipsei de capacitate sau atunci când accesul la rețea le-ar împiedica să-și îndeplinească obligațiile de serviciu public prevăzute la articolul 3 alineatul (2), care le sunt impuse, sau din cauza unor grave dificultăți economice și financiare legate de contractele de achiziție cu plata la livrare, având în vedere criteriile și procedurile menționate la articolul 27, precum și soluția aleasă de statul membru în conformitate cu alineatul (1) din articolul menționat anterior. Refuzul este motivat și justificat în mod corespunzător.

(2) Statele membre pot lua măsurile necesare pentru a asigura că întreprinderile din sectorul gazelor naturale care refuză accesul la rețea motivând lipsa de capacitate sau lipsa de conectare, efectuează toate îmbunătățirile necesare, în măsura în care sunt justificate din punct de vedere economic sau dacă potențialul consumator este dispus să suporte costul acestor îmbunătățiri. Aceste măsuri se adoptă în cazul în care statele membre aplică dispozițiile articolului 4 alineatul (4).

Articolul 22

Infrastructuri noi

(1) Noile infrastructuri de gaze naturale de mari dimensiuni, adică interconectările dintre statele membre, instalațiile GNL sau instalațiile de depozitare pot beneficia, la cerere, de o derogare de la dispozițiile articolelor 18, 19, 20 și ale articolului 25 alineatele (2), (3) și (4), în următoarele condiții:

- (a) investiția trebuie să întărească concurența în furnizarea de gaze naturale și să îmbunătățească securitatea aprovizionării;

- (b) nivelul de risc legat de investiție este de așa natură încât investiția să se realizeze numai în cazul în care se acordă o derogare;
- (c) infrastructura trebuie să fie deținută de o persoană fizică sau juridică care este separată cel puțin în privința formei sale juridice de operatorii de rețea în ale căror rețele se va construi infrastructura;
- (d) se percep taxe pentru utilizatorii infrastructurii respective;
- (e) derogarea nu aduce atingere concurenței sau bunei funcționări a pieței interne a gazelor naturale și nici funcționării eficiente a rețelei reglementate la care este conectată infrastructura.

(2) Alineatul (1) se aplică și creșterilor semnificative de capacitate a infrastructurilor existente, precum și modificărilor acestor infrastructuri care permit dezvoltarea unor noi surse de aprovizionare cu gaze naturale.

(3) (a) Autoritatea de reglementare prevăzută la articolul 25 poate, de la caz la caz, să decidă asupra derogării menționate la alineatele (1) și (2). Cu toate acestea, statele membre pot prevedea ca autoritățile de reglementare să înainteze, pentru o decizie oficială, organismului pertinent din statul membru avizul lor privind cererea de derogare. Acest aviz se publică împreună cu decizia.

(b) (i) Derogarea poate face referire, în întregime sau parțial, la noua infrastructură, la infrastructura existentă cu capacitate semnificativ mărită sau la modificarea infrastructurii existente.

(ii) La luarea deciziei de acordare a unei derogări, se ia în considerare, de la caz la caz, necesitatea de a impune condiții referitoare la durata derogării și accesul nediscriminator la conducta de interconectare.

(iii) La luarea deciziei privind condițiile prevăzute la prezentul punct, se vor lua în calcul, în special, durata contractelor, capacitatea suplimentară ce va fi construită sau modificarea capacității existente, orizontul de timp al proiectului și condițiile naționale.

(c) La acordarea unei derogări, autoritățile pertinente pot decide asupra normelor și mecanismelor pentru gestionarea și alocarea capacității, în cazul în care acestea nu împiedică punerea în aplicare a contractelor pe termen lung.

(d) Decizia de derogare, inclusiv orice condiție menționată la litera (b), este motivată în mod corespunzător și publicată.

(e) În cazul unei conduite de interconectare, orice decizie de derogare se ia după consultări cu celelalte state membre sau cu autoritățile de reglementare respective.

(4) Autoritatea competentă notifică fără întârziere Comisiei decizia de derogare, împreună cu toate informațiile relevante referitoare la aceasta. Aceste informații sunt comunicate Comisiei în formă consolidată, permițându-se astfel Comisiei să ajungă la o decizie bine fundamentată.

Informațiile trebuie să cuprindă în special:

(a) motivele detaliate pe baza cărora autoritatea de reglementare sau statul membru a acordat derogarea, inclusiv datele financiare care demonstrează necesitatea derogării;

(b) analiza efectuată în privința efectelor acordării derogării asupra concurenței și asupra bunei funcționări a pieței interne a gazelor naturale;

(c) motivele care justifică durata și partea din capacitatea totală a infrastructurii gazelor naturale respective pentru care s-a acordat scutirea;

(d) în cazul în care derogarea se referă la o conductă de interconectare, rezultatul consultării cu statele membre respective sau cu autoritățile de reglementare;

(e) contribuția infrastructurii la diversificarea aprovizionării cu gaze naturale.

În termen de două luni de la primirea unei notificări, Comisia poate solicita ca autoritatea de reglementare sau statul membru respectiv să modifice sau să retragă decizia de acordare a unei derogări. Termenul de două luni poate fi prelungit cu încă o lună în cazul în care Comisia are nevoie de informații suplimentare.

În cazul în care autoritatea de reglementare sau statul membru respectiv nu dau curs solicitării în termen de patru săptămâni, Comisia ia decizia finală în conformitate cu procedura menționată la articolul 30 alineatul (2).

Comisia păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

Articolul 23

Deschiderea piețelor și reciprocitatea

(1) Statele membre se asigură că consumatorii eligibili sunt:

(a) până la 1 iulie 2004, consumatorii eligibili astfel cum prevede articolul 18 din Directiva 98/30/CE. Statele membre publică în fiecare an, până la data de 31 ianuarie, criteriile de definire a acestor consumatori eligibili;

(b) de la 1 iulie 2004 cel târziu, toți consumatorii necasnici;

(c) de la 1 iulie 2007, toți consumatorii.

(2) Pentru a se evita un dezechilibru în deschiderea piețelor gazelor naturale:

- (a) contractele de furnizare încheiate cu un consumator eligibil din rețeaua unui alt stat membru nu sunt interzise în cazul în care consumatorul este eligibil în ambele rețele implicate;
- (b) în cazul în care tranzacțiile prevăzute la litera (a) sunt refuzate, deoarece consumatorul este eligibil numai într-una dintre cele două rețele, Comisia poate, luând în considerare situația de pe piață și interesul comun, să oblige partea care și-a exprimat refuzul să execute furnizarea solicitată, la cererea unuia dintre statele membre în care se găsesc cele două rețele.

Articolul 24

Magistrale directe

(1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a permite:

- (a) întreprinderilor din sectorul gazelor naturale înființate pe teritoriul lor să furnizeze gaze naturale consumatorilor eligibili printr-o magistrală directă;
- (b) furnizarea de gaze naturale de către o întreprindere din sectorul gazelor naturale oricărui consumator eligibil de pe teritoriul său, printr-o magistrală directă.

(2) În cazurile în care este necesară o autorizație (de exemplu, licență, permis, concesiune, consimțământ sau aprobare) pentru construirea sau exploatarea unor magistrale directe, statele membre sau orice autoritate competentă desemnată de acestea stabilesc criteriile de acordare a autorizațiilor de construire sau de exploatare a respectivelor magistrale pe teritoriul lor. Aceste criterii trebuie să fie obiective, transparente și nediscriminatorii.

(3) Statele membre pot condiționa eliberarea unor astfel de autorizații de construirea unei magistrale directe fie de refuzul accesului la rețea, pe baza dispozițiilor articolului 21, fie de inițierea unei proceduri de soluționare a litigiilor, în conformitate cu articolul 25.

Articolul 25

Autorități de reglementare

(1) Statele membre desemnează unul sau mai multe organisme competente pentru a îndeplini funcția de autorități de reglementare. Aceste autorități trebuie să fie complet independente de sectorul gazelor naturale. Prin aplicarea prezentului articol, acestea răspund cel puțin de asigurarea nediscriminării, a concurenței efective și a funcționării eficiente a pieței, monitorizând în special:

- (a) normele privind gestionarea și alocarea capacității de interconectare, împreună cu autoritatea sau autoritățile de reglementare din statele cu care există interconexiuni;
- (b) orice dispozitiv de rezolvare a problemei capacității supraaglomerate a rețelelor naționale de gaze naturale;
- (c) perioada de timp necesară operatorilor rețelelor de transport și de distribuție pentru a realiza conexiunile și reparațiile;
- (d) publicarea informațiilor adecvate privind conductele de interconectare de către operatorii rețelelor de transport și de distribuție, utilizarea rețelei și alocarea capacității către părțile interesate, ținând cont de necesitatea de a se păstra confidențialitatea din punct de vedere comercial asupra informațiilor neagregate;
- (e) separarea efectivă a conturilor, prevăzută la articolul 17, pentru a se asigura că nu există subvenții încrucișate între activitățile de transport, distribuție, depozitare, GNL și furnizare;
- (f) condițiile de acces la instalațiile de depozitare, la stocarea în conductă și la alte servicii auxiliare, astfel cum se prevede la articolul 19;
- (g) măsura în care operatorii rețelelor de transport și distribuție își îndeplinesc sarcinile care le revin în conformitate cu articolele 8 și 12;
- (h) nivelul de transparență și concurență.

Autoritățile instituite în temeiul prezentului articol publică un raport anual privind rezultatele activităților lor de monitorizare menționate la literele (a)-(h).

(2) Autoritățile de reglementare răspund cel puțin pentru stabilirea sau aprobarea, înainte de intrarea în vigoare, cel puțin a metodelor utilizate pentru calcularea sau stabilirea:

- (a) condițiilor de conectare și de acces la rețelele naționale, inclusiv tarifele de transport și de distribuție, precum și condițiile și tarifele de acces la instalațiile GNL. Aceste tarife sau metodologii trebuie să permită realizarea investițiilor necesare pentru viabilitatea rețelelor și instalațiilor GNL;
- (b) a condițiilor de prestare a serviciilor de echilibrare.

(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), statele membre pot să prevadă ca autoritățile de reglementare să înainteze, pentru o decizie oficială, organismului competent al statului membru tarifele sau cel puțin metodologiile menționate în respectivul alineat, precum și modificările menționate la alineatul (4). Într-un astfel de caz, organismul competent are atribuția de a aproba sau de a respinge proiectul de decizie înaintat de autoritatea de reglementare.

Aceste tarife sau metodologiile sau modificările lor se publică împreună cu decizia adoptării oficiale. Orice respingere oficială a unui proiect de decizie este, de asemenea, publicată, inclusiv justificarea sa.

(4) Autoritățile de reglementare au autoritatea de a solicita operatorilor rețelilor de transport, GNL și distribuție, dacă este necesar, să modifice termenii și condițiile, inclusiv tarifele și metodologiile menționate la alineatele (1), (2) și (3), pentru a se asigura că ele sunt proporționale și sunt aplicate în mod nediscriminator.

(5) Orice parte care are o reclamație față de un operator al rețelilor de transport, GNL sau distribuție cu privire la elementele menționate la articolul 19 alineatele (1), (2) și (4) poate transmite reclamația către autoritatea de reglementare, care, acționând în calitate de autoritate de soluționare a litigiilor, ia o hotărâre în termen de două luni de la primirea reclamației. Acest termen poate fi prelungit cu două luni în cazul în care autoritățile de reglementare doresc să obțină informații suplimentare. Acest termen poate fi prelungit cu acordul reclamantului. O astfel de hotărâre are caracter obligatoriu, cu condiția să nu fie anulată ca urmare a unui apel.

(6) Orice parte vătămată și care are dreptul să depună plângere în legătură cu o decizie referitoare la metodologii, adoptată în temeiul alineatelor (2), (3) sau (4), sau atunci când autoritatea de reglementare are obligația de a se consulta referitor la metodologia propusă, poate să depună plângerea spre reexaminare ulterior publicării deciziei sau a propunerii de decizie, în termen de cel mult două luni sau mai puțin, după cum stabilesc statele membre. Această plângere nu are efect suspensiv.

(7) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că autoritățile de reglementare pot să-și îndeplinească obligațiile menționate la alineatele (1)-(5) în mod eficient și expeditiv.

(8) Statele membre creează mecanisme adecvate și eficiente de reglementare, control și transparență, astfel încât să evite orice abuz ce ar putea decurge din deținerea unei poziții dominante, în special în detrimentul consumatorilor, și orice comportament acaparator. Aceste mecanisme iau în calcul dispozițiile tratatului, în special pe cele ale articolului 82.

(9) Statele membre asigură luarea unor măsuri adecvate, inclusiv de natură administrativă sau de procedură penală, în conformitate cu dreptul lor național, împotriva persoanelor fizice sau juridice răspunzătoare, în cazul în care normele de confidențialitate enunțate de prezenta directivă nu au fost respectate.

(10) În eventualitatea unor litigii transfrontaliere, decizia se ia de către autoritatea de reglementare sub jurisdicția căruia se află operatorul de rețea care refuză utilizarea rețelei sau accesul la rețea.

(11) Reclamațiile menționate la alineatele (5) și (6) nu trebuie să aducă atingere exercitării căilor de atac prevăzute de dreptul comunitar și național.

(12) Autoritățile de reglementare naționale contribuie la dezvoltarea pieței interne și a unui mediu concurențial echitabil, cooperând în mod transparent între ele și cu Comisia.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 26

Măsuri de salvagardare

(1) În cazul unei crize neprevăzute apărute pe piața de energie sau dacă este amenințată securitatea fizică sau siguranța persoanelor, a echipamentelor sau a instalațiilor sau integritatea rețelei, un stat membru poate adopta temporar măsurile de protecție necesare.

(2) Aceste măsuri trebuie să afecteze cât mai puțin posibil funcționarea pieței interne și nu trebuie să depășească, din punct de vedere al domeniului de aplicare, ceea ce este strict necesar pentru remedierea dificultăților apărute pe neașteptate.

(3) Statul membru în cauză informează de îndată celelalte state membre cu privire la aceste măsuri, precum și Comisia, care poate decide ca respectivul stat membru să modifice sau să anuleze măsurile în cauză, în măsura în care acestea denaturează concurența și au efecte negative asupra comerțului într-o manieră care este de natură să contravină interesului comun.

Articolul 27

Derogări privind angajamentele de plată la livrare

(1) În cazul în care o întreprindere din sectorul gazelor naturale se confruntă sau consideră că se confruntă cu serioase dificultăți economice și financiare din cauza angajamentelor de plată la livrare acceptate prin unul sau mai multe din contractele sale de achiziție a gazelor naturale, aceasta poate adresa statului membru în cauză sau autorității competente desemnate de acesta o cerere de derogare temporară de la dispozițiile articolului 18. În funcție de opțiunea statelor membre, solicitările se prezintă pentru fiecare caz în parte, înainte sau după refuzarea accesului la rețea. De asemenea, statele membre pot oferi întreprinderilor din sectorul gazelor naturale posibilitatea de a prezenta solicitarea fie înainte, fie după refuzarea accesului la rețea. Atunci când o întreprindere din sectorul gazelor naturale a refuzat accesul la rețea, cererea se prezintă de îndată. Cererile trebuie să fie însoțite de toate informațiile relevante privind natura și importanța problemei, precum și privind eforturile depuse de întreprinderea respectivă pentru rezolvarea problemei.

În cazul în care nu există soluții rezonabile alternative și având în vedere dispozițiile alineatului (3), statul membru sau autoritatea competentă desemnată poate decide acordarea unei derogări.

(2) Statul membru sau autoritatea competentă desemnată notifică de îndată Comisia cu privire la decizia de acordare a derogării, oferind toate informațiile relevante privind respectiva derogare. Aceste informații pot fi transmise Comisiei într-o formă agregată, pentru a permite Comisiei să ia o decizie în cunoștință de cauză. În termen de opt săptămâni de la primirea acestei notificări, Comisia poate solicita statului membru respectiv sau autorității desemnate să modifice sau să retragă decizia de acordare a derogării.

În cazul în care respectivul stat membru sau autoritatea competentă desemnată nu dă curs acestei cereri în termen de patru săptămâni, se adoptă fără întârziere o decizie finală în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 30 alineatul (2).

Comisia păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

(3) Pentru a hotărî cu privire la derogările menționate la alineatul (1), statul membru sau autoritatea competentă desemnată, precum și Comisia, iau în considerare, în special, următoarele criterii:

- (a) obiectivul realizării unei piețe competitive de gaze naturale;
- (b) necesitatea de a îndeplini obligațiile de serviciu public și de a garanta securitatea aprovizionării;
- (c) poziția pe piață a întreprinderii din sectorul gazelor naturale și stadiul real al concurenței pe această piață;
- (d) gravitatea dificultăților economice și financiare cu care se confruntă întreprinderile din sectorul gazelor naturale și întreprinderile de transport sau consumatorii eligibili;
- (e) datele semnării și termenii contractului sau contractelor în cauză, inclusiv măsura în care acestea țin seama de schimbările de pe piață;
- (f) eforturile făcute pentru a rezolva problema respectivă;
- (g) măsura în care, în cazul acceptării angajamentelor de plată asumate prin contractele de achiziție cu plata la livrare în cauză, întreprinderea ar fi putut să prevadă, într-o manieră rezonabilă, luând în considerare dispozițiile prezentei directive, posibilitatea apariției unor dificultăți serioase;
- (h) gradul de conectare a rețelei cu alte rețele și gradul de interacțiune a acestor rețele și
- (i) efectele pe care acordarea unei derogări le-ar avea asupra aplicării corecte a dispozițiilor prezentei directive cu privire la buna funcționare a pieței interne de gaze naturale.

Decizia privind cererea de derogare referitoare la contractele de achiziție cu plata la livrare încheiate înainte de intrarea în vigoare a prezentei directive nu trebuie să conducă la situații care să facă imposibilă găsirea unor piețe de desfacere alternative, viabile din punct de vedere economic. Se consideră că nu este posibil să

apară dificultăți serioase în nici un caz în care vânzările de gaze naturale nu scad sub nivelul garanțiilor de cerere minimă incluse în contractele de achiziție de gaze naturale cu plata la livrare sau în măsura în care aceste contracte pot fi adaptate, adică întreprinderea este capabilă să găsească piețe de desfacere alternative.

(4) Întreprinderile din sectorul gazelor naturale cărora nu li s-a acordat o derogare, în sensul menționat la alineatul (1), nu trebuie să refuze sau nu trebuie să continue să refuze accesul la rețea din cauza angajamentelor de plată acceptate în cadrul contractelor de achiziție de gaze naturale cu plata la livrare. Statele membre asigură respectarea dispozițiilor relevante din capitolul VI, și anume articolele 18-25.

(5) Orice derogare acordată în temeiul dispozițiilor de mai sus trebuie motivată în mod corespunzător. Comisia publică decizia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(6) În termen de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive, Comisia prezintă un raport de evaluare privind experiența dobândită din aplicarea prezentului articol, cu scopul de a permite Parlamentului European și Consiliului să examineze, în timp util, necesitatea adaptării acestuia.

Articolul 28

Piețe în ascensiune și piețe izolate

(1) Statele membre care nu sunt conectate direct la rețeaua interconectată a nici unui alt stat membru și care au un singur furnizor extern principal pot deroga de la dispozițiile articolelor 4, 9, 23 și/sau ale articolului 24 din prezenta directivă. O întreprindere de furnizare care deține un segment de piață mai mare de 75 % este considerat drept furnizor principal. Această derogare expiră automat atunci când încetează aplicarea a cel puțin uneia din aceste condiții. Orice derogare de acest fel trebuie notificată Comisiei.

(2) Un stat membru care are dreptul la statutul de piață în ascensiune și care, ca urmare a punerii în aplicare a prezentei directive, s-ar confrunta cu probleme serioase poate deroga de la dispozițiile articolului 4, ale articolului 7, ale articolului 8 alineatele (1) și (2), ale articolului 9, ale articolului 11, ale articolului 12 alineatul (5), ale articolului 13, ale articolului 17, ale articolului 18, ale articolului 23 alineatul (1) și/sau ale articolului 24 din prezenta directivă. Această derogare expiră automat în momentul în care respectivul stat membru nu mai are dreptul la statutul de piață în ascensiune. Orice derogare de acest fel trebuie notificată Comisiei.

(3) La data la care derogarea menționată la alineatul (2) expiră, definirea consumatorilor eligibili va avea drept rezultat o deschidere a pieței egală cu cel puțin 33 % din consumul anual de gaze naturale de pe piața națională de gaze naturale. După doi ani, se aplică articolul 23 alineatul (1) litera (b), iar după trei ani, articolul 23 alineatul (1) litera (c). Până la aplicarea articolului 23 alineatul (1) litera (b), statele membre menționate la alineatul (2)

pot decide să nu aplice articolul 18 în privința serviciilor auxiliare și a depozitării temporare pentru procesul de regazeificare, precum și în privința furnizării ulterioare către rețeaua de transport.

(4) În cazurile în care aplicarea prezentei directive ar crea probleme serioase într-o zonă limitată din punct de vedere geografic a unui stat membru, în special în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii de transport și de distribuție principală și în vederea încurajării investițiilor, statul membru poate solicita Comisiei o derogare temporară de la dispozițiile articolului 4, ale articolului 7, ale articolului 8 alineatul (1) și (2), ale articolului 9, ale articolului 11, ale articolului 12 alineatul (5), ale articolului 13, ale articolului 17, ale articolului 18, ale articolului 23 alineatul (1) și/sau ale articolului 24, pentru îmbunătățirea situației în respectiva zonă.

(5) Comisia poate acorda derogarea menționată la alineatul (4) prin luarea în considerare, în special, a următoarelor criterii:

- necesitatea investițiilor în infrastructuri, a căror exploatare ar fi nerentabilă în condițiile unei piețe concurențiale;
  - nivelul și perspectivele de rambursare a investițiilor necesare;
  - dimensiunea și vechimea rețelei de gaze naturale din zona respectivă;
  - perspectivele pieței de gaze naturale în cauză;
  - dimensiunile și caracteristicile geografice ale zonei sau regiunii respective și factorii socio-economici și demografici.
- (a) Se poate acorda o derogare pentru alte infrastructuri de gaze naturale decât infrastructura de distribuție numai dacă în zona respectivă nu s-a stabilit nici un fel de infrastructură în domeniul gazelor naturale sau dacă o asemenea infrastructură există de mai puțin de zece ani. O derogare temporară nu poate depăși zece ani de la data primei livrări de gaze naturale în zona respectivă.
- (b) Pentru infrastructura de distribuție poate fi acordată o derogare pentru o perioadă de timp care nu poate depăși douăzeci de ani de la data primei livrări de gaze naturale prin rețeaua menționată în regiune.

(6) Luxemburgul poate beneficia de o derogare de la dispozițiile articolului 8 alineatul (3) și ale articolului 9 pentru o perioadă de cinci ani începând de la 1 iulie 2004. O astfel de derogare este reexaminată înainte de sfârșitul perioadei de cinci ani, iar orice decizie de reînnoire a derogării pentru o nouă perioadă de cinci ani este adoptată în conformitate cu procedura menționată la articolul 30 alineatul (2). Orice astfel de derogare este notificată Comisiei.

(7) Înainte de a adopta o decizie în conformitate cu dispozițiile alineatului (5), Comisia informează statele membre cu privire la cererile prezentate în temeiul alineatului (4), cu respectarea confidențialității. Această decizie, împreună cu derogările menționate la alineatele (1) și (2), se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(8) Grecia poate beneficia de o derogare de la dispozițiile articolelor 4, 11, 12, 13, 18, 23 și/sau 24 din prezenta directivă pentru zonele geografice și perioadele menționate în licențele eliberate de aceasta, înainte de 15 martie 2002 și în conformitate cu Directiva 98/30/CE, pentru dezvoltarea și exploatarea exclusivă a rețelelor de distribuție din anumite zone geografice.

Articolul 29

Procedura de revizuire

În cazul în care, în raportul menționat la articolul 31 alineatul (3), Comisia concluzionează că, având în vedere modul eficient în care s-a realizat accesul la rețea într-un stat membru – care a permis un acces la rețea nediscriminator, real și fără obstacole – anumite obligații impuse întreprinderilor de prezenta directivă (inclusiv cele referitoare la separarea juridică pentru operatorii rețelei de distribuție) nu sunt proporționale cu obiectivul urmărit, statul membru respectiv poate transmite Comisiei o solicitare privind scutirea de obligația respectivă.

Statul membru notifică, fără întârziere, cererea Comisiei, împreună cu toate informațiile relevante necesare, pentru a confirma concluziile raportului privind asigurarea unui acces efectiv la rețea.

În termen de trei luni de la primirea notificării, Comisia adoptă o poziție cu privire la solicitarea statului membru respectiv și, după caz, transmite propunerile Parlamentului European și Consiliului în vederea modificării dispozițiilor respective ale directivei. Comisia poate propune, în propunerile de modificare a directivei, scutirea statului membru respectiv de anumite cerințe, cu condiția ca, după caz, respectivul stat membru să pună în aplicare măsuri la fel de eficiente.

Articolul 30

Comitetul

(1) Comisia este asistată de un comitet.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 3 și 7 din Decizia 1999/468/CE, cu respectarea dispozițiilor articolului 8 din aceasta.

(3) Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

Articolul 31

Rapoarte

(1) Comisia monitorizează și examinează aplicarea prezentei directive și înaintea Parlamentului European și Consiliului, înainte de sfârșitul primului an ce urmează intrării în vigoare a prezentei directive și, ulterior, în fiecare an, un raport general privind progresele înregistrate. Acest raport acoperă cel puțin următoarele elemente:

- (a) experiența câștigată și progresele înregistrate în crearea unei piețe interne complet funcționale de gaze naturale, precum și obstacolele care rămân în această privință, inclusiv aspecte legate de poziția dominantă, concentrarea pe piață, comportamentul acaparator sau anticoncurențial;
- (b) derogările acordate în temeiul prezentei directive, inclusiv punerea în aplicare a derogării prevăzute în temeiul articolului 13 alineatul (2), în vederea unei posibile modificări a pragului;
- (c) măsura în care cerințele referitoare la separare și la stabilirea tarifelor vamale conținute în prezenta directivă au permis asigurarea unui acces echitabil și nediscriminator la rețeaua comunitară de gaze naturale și atingerea nivelelor de concurență echivalente, precum și consecințele economice, de mediu și sociale ale deschiderii pieței gazelor naturale pentru consumatori;
- (d) analizarea aspectelor legate de nivelele de capacitate ale rețelei și securitatea aprovizionării cu gaze naturale în Comunitate, în special situația existentă și previziunile în materie de echilibru între cerere și ofertă, luând în considerare capacitatea fizică pentru schimburi dintre zone și dezvoltarea depozitării (inclusiv problema proporționalității reglementării pieței în acest domeniu);
- (e) se acordă o atenție deosebită măsurilor luate de statele membre pentru satisfacerea vârfurilor de cerere și pentru a face față deficitelor de aprovizionare ale unui furnizor sau ale mai multor furnizori;
- (f) evaluarea generală a progreselor înregistrate în cadrul relațiilor bilaterale cu țări care produc și exportă sau transportă gaze naturale, inclusiv progresele înregistrate în domeniul integrării piețelor, comerțului și accesului la rețele al acestor țări terțe;
- (g) necesitatea unor dispoziții care nu sunt legate de dispozițiile prezentei directive, a căror adoptare s-ar putea dovedi necesară în materie de armonizare.

După caz, acest raport poate include recomandări și măsuri de contracarare a efectelor negative ale dominării pieței și ale concentrării pe piață.

(2) La fiecare doi ani, raportul menționat la alineatul (1) cuprinde și o analiză a diferitelor măsuri luate în statele membre pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, împreună cu examinarea eficienței măsurilor respective, în special a efectelor lor asupra concurenței de pe piața gazelor naturale. După caz, raportul poate include recomandări privind măsurile ce trebuie luate la nivel național pentru realizarea unor standarde ridicate ale serviciilor publice sau măsurile preconizate pentru prevenirea apariției unor obstacole pe piață.

(3) Până la 1 ianuarie 2006, Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului un raport detaliat care să prezinte progresele înregistrate în crearea pieței interne a gazelor naturale. Raportul examinează, în special, următoarele elemente:

- accesul nediscriminator pe piață;
- reglementări eficiente;
- dezvoltarea infrastructurii de interconectare, condițiile de tranzit și securitatea aprovizionării în Comunitate;
- măsura în care micile întreprinderi și consumatorii casnici beneficiază de deschiderea pieței, în special în privința standardelor serviciilor publice;
- măsura în care piețele sunt, în practică, deschise unei concurențe eficiente, inclusiv aspecte legate de poziția dominantă pe piață, concentrarea pe piață și comportamentul acaparator sau anticoncurențial;
- măsura în care consumatorii își schimbă efectiv furnizorul și renegociază tarifele;
- evoluția prețurilor, inclusiv prețurile de aprovizionare, în raport cu gradul de deschidere a pieței;
- accesul efectiv și nediscriminator al terților la instalațiile de depozitare a gazelor naturale, atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic să se asigure un acces eficient la rețea;
- experiența câștigată din aplicarea prezentei directive în privința independenței efective a operatorilor de rețea în întreprinderile integrate pe verticală; dacă au fost adoptate alte măsuri, în afara independenței funcționale și a separării conturilor, care să aibă efecte echivalente cu separarea juridică.

După caz, Comisia înaintea Parlamentului European și Consiliului, în special pentru garantarea unor standarde ridicate ale serviciilor publice.

După caz, înainte de 1 iulie 2007, Comisia înaintează propuneri Parlamentului European și Consiliului, în special pentru asigurarea unei independențe depline și efective a operatorilor rețelei de distribuție. La nevoie, aceste propuneri conțin, de asemenea, cu respectarea dreptului concurenței, măsuri privind aspectele legate de poziția dominantă pe piață, concentrarea pe piață și comportamentul acaparator sau anticoncurențial.

Articolul 32

Abrogări

(1) Directiva 91/296/CEE se abrogă cu efect de la 1 iulie 2004, fără a aduce atingere contractelor încheiate în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din Directiva 91/296/CEE, care continuă să rămână valabile și să fie puse în aplicare în condițiile directivei menționate.

(2) Directiva 98/30/CE se abrogă de la 1 iulie 2004, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre privind termenele de transpunere și aplicare a directivei menționate. Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citează în conformitate cu tabelul de concordanță din anexa B.

Articolul 33

Punerea în aplicare

(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 1 iulie 2004. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

(2) Statele membre pot amâna punerea în aplicare a articolului 13 alineatul (1) până la 1 iulie 2007, fără a aduce atingere cerințelor menționate la articolul 13 alineatul (2).

(3) Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

Articolul 34

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 35

Destinatarii

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 26 iunie 2003.

Pentru Parlamentul European

Președintele

P. COX

Pentru Consiliu

Președintele

A. TSOCHATZOPOULOS

ANEXA A

Măsuri privind protecția consumatorului

Fără a aduce atingere normelor comunitare privind protecția consumatorilor, în special Directiva 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului (¹) și Directiva 93/13/CE a Consiliului (²), măsurile menționate la articolul 3 au ca obiect să garanteze consumatorilor:

- (a) dreptul la un contract încheiat cu prestatorul lor de servicii în sectorul gazelor, care să specifice:
- identitatea și adresa furnizorului;
  - serviciul furnizat, nivelul de calitate al serviciilor oferite, precum și termenul necesar pentru conectarea inițială;
  - după caz, tipurile de servicii de întreținere oferite;
  - mijloacele prin care pot fi obținute informații actualizate privind toate tarifele aplicabile și taxele de întreținere;
  - durata contractului, condițiile de reînnoire și de întrerupere a serviciilor și contractului, existența oricărui drept de denunțare a contractului;
  - compensațiile și formulele de rambursare eventual aplicabile în cazul în care nu sunt îndeplinite nivelurile de calitate ale serviciilor prevăzute de contract;
  - modalitățile de inițiere a procedurilor de soluționare a litigiilor în conformitate cu litera (f).

Condițiile contractelor trebuie să fie echitabile și trebuie comunicate în prealabil. În orice caz, aceste informații trebuie furnizate înainte de încheierea sau confirmarea contractului. În cazul în care contractele sunt încheiate prin intermediari, înainte de încheierea contractului se furnizează și informațiile de mai sus;

- (b) avertizarea în timp util cu privire la orice intenție de modificare a condițiilor contractuale și informarea cu privire la dreptul lor de denunțare a contractului atunci când se notifică intenția de a-l modifica. Prestatorii de servicii își notifică de îndată abonații în legătură cu orice majorare a tarifelor, în timp util și, în orice caz, înainte de sfârșitul perioadei normale de facturare după intrarea în vigoare a majorării. Statele membre asigură consumatorilor libertatea de a denunța contractul, în cazul în care acceptă noile condiții care le-au fost notificate de furnizorul lor de gaze naturale;
- (c) informații transparente cu privire la prețurile și tarifele practicate, precum și la condițiile generale aplicabile, în ceea ce privește accesul la și utilizarea serviciilor de gaze naturale;
- (d) o gamă largă a modalităților de plată. Orice diferență în condițiile generale reflectă costurile pentru furnizor ale diferitelor sisteme de plată. Condițiile generale trebuie să fie echitabile și transparente. Ele sunt enunțate într-un limbaj clar și inteligibil. Consumatorii trebuie să fie protejați față de metodele de vânzare incorecte sau care induc în eroare;
- (e) scutirea de plata unor sume suplimentare pentru schimbarea furnizorului;
- (f) proceduri transparente, simple și necostisitoare pentru rezolvarea reclamațiilor lor. Aceste proceduri trebuie să permită soluționarea corectă și promptă a divergențelor, prevăzându-se, în cazurile când se justifică aceasta, un sistem de rambursare și/sau compensare. Aceste proceduri ar trebui să respecte, în măsura posibilităților, principiile enunțate în Recomandarea 98/257/CE a Comisiei (³);
- (g) atunci când sunt conectați la rețeaua de distribuție a gazelor naturale, informarea cu privire la drepturile lor în materie de aprovizionare cu gaze naturale de o calitate definită, la prețuri rezonabile, în conformitate cu legislația internă care se aplică.

(¹) JO L 144, 4.6.1997, p. 19.

(²) JO L 95, 21.4.1993, p. 29.

(³) JO L 115, 17.4.1998, p. 31.

ANEXA B

Tabel de concordanță

Directiva 98/30/CE	Prezenta directivă	
Articolul 1	Articolul 1	Domeniul de aplicare
Articolul 2	Articolul 2	Definiții
Articolul 3	Articolul 3	Obligațiile de serviciu public și protecția consumatorului
Articolul 4	Articolul 4	Procedura de autorizare
–	Articolul 5	Monitorizarea securității aprovizionării
Articolul 5	Articolul 6	Norme tehnice
Articolul 6	Articolul 7	Desemnarea operatorilor rețelei de transport
Articolul 7	Articolul 8	Sarcinile operatorilor rețelei de transport
–	Articolul 9	Separarea juridică a operatorilor rețelei de transport
Articolul 8	Articolul 10	Confidențialitatea impusă operatorilor rețelei de transport
Articolul 9 alineatul (1)	Articolul 11	Desemnarea operatorilor rețelei de distribuție
Articolul 10	Articolul 12	Sarcinile operatorilor rețelei de distribuție
–	Articolul 13	Separarea juridică a operatorilor rețelei de distribuție
Articolul 11	Articolul 14	Confidențialitatea impusă operatorilor rețelei de distribuție
–	Articolul 15	Operatorii rețelei combinate
Articolul 12	Articolul 16	Dreptul de acces la conturi
Articolul 13	Articolul 17	Separarea conturilor
Articolele 14-16	Articolul 18	Accesul terților
–	Articolul 19	Accesul la instalațiile de depozitare
Articolul 23	Articolul 20	Accesul la rețelele în amonte
Articolul 17	Articolul 21	Refuzul accesului
–	Articolul 22	Infrastructuri noi
Articolele 18 și 19	Articolul 23	Deschiderea piețelor și reciprocitatea
Articolul 20	Articolul 24	Magistrale directe
Articolul 21 alineatele (2)-(3) și articolul 22	Articolul 25	Autorități de reglementare
Articolul 24	Articolul 26	Măsuri de salvagardare
Articolul 25	Articolul 27	Derogări privind angajamentele de plată la livrare
Articolul 26	Articolul 28	Piețe în ascensiune și piețe izolate
–	Articolul 29	Procedura de revizuire
–	Articolul 30	Comitetul

Directiva 98/30/CE	Prezenta directivă	
Articolele 27 și 28	Articolul 31	Rapoarte
–	Articolul 32	Abrogări
Articolul 29	Articolul 33	Punerea în aplicare
Articolul 30	Articolul 34	Intrarea în vigoare
Articolul 31	Articolul 35	Destinatarii
	Anexa A	Măsuri privind protecția consumatorului